וייצמן כמפתה

היה צורך בעשר שנים שתחלופנה, כדי שכל הסיפורים האמיתיים על נשיאה הראשון של המדינה, **חיים וייצמן**, יוצאו מתוך הגניזה ויסופרו כאגדות. **מאיר וייסגאל**, למשל, מי שהיה מזכירו של וייצמן, סיפר על צד מיוחד באופיו של הנשיא המנוח: „הוא היה גבר יפהפה, ש־כל גברת היתה נמשכת לקירבתו. הוא היה פשוט מפתה בצורתו החיצונית.“ • • • סיפור אחר של וייסגאל על וייצמן: יום אחד בא אליו הרב יהושע ליבמן, שחלה בגרון ולא יכול היה לדבר, ולכן כתב את מה שרצה לומר, על פתקים. אמר וייצמן ב־אידיש: „תראה איזה מצב, אני עייף, אשתי בקושי שומעת והוא אילם.“ • • • רעייתה הנשיא הראשון, הגברת **וירה וייצמן**, גילתה כי בספרו מסה ומעט הושמט ברגע האחרון פרק אחד, משום שהוא הכיל את דעתו של וייצמן על **דויד בן־גוריון**. כאשר ביקשו מחייצמן לרכך את הדברים שכתב בפרק זה, אמר: „תשמיטו ותקצרו, אבל אל תשנו את דברי.“ היה זה החקא **יוסף שפרינצק** המנוח, היושב־ראש הראשון של הכנסת, שהצטער על השמטת הפרק. הסיבה: בפרק זה נזכר שמו בפעם היחידה בספר • • • בכנס צירי הקונגרסים הציונים שנערך ברחובות, במלאות עשר שנים לפטירתו של וייצמן, הוזמנו גם הישישים, משתתפי הקונגרסים הראשונים. הפרופסור **נחום סלושץ** (89) פגש בהזדמנות זו את **יוחם פישר**, שיחד עמו השתתף בקונגרס השישי בו פרצה מחלוקת סביב בעיית אוגנדה. אמר סלושץ לחברו: „אמרתי לך אז שלא הצביע בעד תוכנית אוגנדה ולא רצית לשמוע בקולי...“ • • • בטקס פתיחת משרד החקלאות האזורי בשרון, רעש הקהל בשעת נאומו של הדר' **קורט איגר** מראשי האיחוד החקלאי. אמר הנואם: „כשנואם רואה שהקהל מסתכל על השעון זו חצי צרה, אבל כשהקהל מקרב את השעון לאזני כדי לשמוע אם לא עמד מלכת זה כבר צרה.“ • • • האם היה יוסף ואסירזונבין דג'וגאשווילי, המכונה **סטאלין**, יהודי? מסתבר כי שאלה זו הטרידה מאד את **אדולף היטלר**. השבוע פירסם העתונאי הבריטי **ספטון דלמר** את זכרונותיו, גילה כי צלמו של פרטי של היטלר סיפר לו, שהיטלר הטיל עליו אישית לברר את הענין. הצלם נשלח יחד עם שר־החוץ הנאצי למוסקבה. בשעת חתימת ההסכם הסובייטי־הגרמני המפורסם. אמר לו היטלר: „שמע, אני רוצה שתתקרב עד כמה שאפשר אל סטאלין ותצלם את תנוך־האוזן שלו. אני רוצה לדעת עם התנך צמוד לפנים, כלומר שהוא יהודי, אי שהוא חופשי, כלומר ארי. חשוב לי מאד לדעת זאת.“ הצלם חזר לי־היטלר, כשבידו תצלים של האוזן, שהוכיח כי סטאלין אינו יהודי.

★ ★ ★

מעשים מכוערים

ג'אקומו ג'ואריני, הזמר האיטלקי המשתתף בלהקת חמשת המכוערים המופיעה במועדון כליף ביפו, הצליח לכבוש את לב הקהל, לא כל כך בזכות שירתו, כמו בזכות אדישותו הרבה. שעה שארבעת חבריו מבצעים על הבמה תעלולים שונים ומשונים, משתוללים וצורחים, ניצב ג'אקומו בתוך, קר ואדיש כאילו לא נוגע הדבר לשירתו. אולם מסתבר שמאחורי הקלעים אין ג'אקומו אדיש כל־כך. הוא הסתכסך עם אחד מחבריו ללהקה, על רקע יחסיו של זה עם אשתו היפהפיה, איים עליו בצורה חד משמעית. החבר, הצוחק כל הזמן על הבמה, לא צחק כלל מאחורי הקלעים, לקח את הדברים ברצינות ועלה על המטוס הראשון לרומא. כך נותרו ממחמשת המכוערים רק ארבעה • • • תכשיטיהם ורכושם של הדיפלומטים הזרים נעשו פופולאריים מאוד בקרב גנבי־ישראל. אחרי ששמו־עינם בדירתו של **ג'ון מקריו**, מזכיר שני בשגרירות בריסניה וגנבו משם תכשיטים בשווי אלפי ל"י, עברו הגנבים השבוע לדירתו של השגריר האוסטרי, דר' **וולטר סנפיס**, לקחו למזכרת כסף מזומן וגם טרנזיסטור • • • הברונית **בת־שבע דה רוטשילד** ערכה בדירתה מסיבת פרידה מפוארת ל־כוריאוגרפית **מרתה גרהאם**. באותה הזדמנות גילתה גרהאם את הסיבה, מדוע, שעה שהיא יוצאת עם להקתה לסבוב בעולם אין היא מוכנה לצאת עמה לסבוב הופעות בתוך אמריקה, מופיעה רק בניו־יורק. הסיבה: מאחר ובלהקה מופיעים גם כושים ויפאנים אין מרתה גרהאם מוכנה להסתכן בכך, שרקדניה ייתקלו בתופעות של הפליה־גזעית, המצפות להם מחוץ לניו־יורק • • • בהצגת הבכורה של אירמה המתוקה שנערכה השבוע בהבימה, אירע קצר במערכת החשמל, והאורות בבנין כבו באמצע ההצגה, למשך עשרים דקות. **שלמה בר־שביט** הממלא בהצגה את תפקיד הבארמן יצא אל הבמה החשוכה ואמר: הסיסמה היא אמנם „יותר חשמל פחות צמל,“ אבל אצלנו מרוב צמל נהיה פחות חשמל. הקהל הגיב בהבנה, לא מש ממקומו, המשיך לשבת באולם החשוך במשך 20 דקות האפילה • • • השחקן **ישראל רובינצ'יק** המופיע באירמה המתוקה ברביעיית־הפושעים נחבל ברגלו ונאלץ לעזור במקל בשעת החזרות. ראה אותו המנהל האמנותי של הבימה **יוליוס גלנר** ופסק סופית — גם כשיחלים ימשיך רובינצ'יק לצלוע על קביים • • • **רוחלה כהן** מזכירת־הקאמרי לשעבר, שהפכה לסטודנטית בניו־יורק, נישאה השבוע בארצות־הברית • • • נשואים אחרים שנערכו השבוע: נשואיה של השדרנית **רחל חלפי** • • • עורך־הדין **מיכאל כספי** התגלה השבוע לא רק כמעריץ של ציורי־אמנות אלא גם של מכוניות מהודרות. הוא היה האזרח הישראלי הראשון שרכש בארץ את מכונית המרצ'דס בנץ המהודרת (24 אלף ל"י).

★ ★ ★

צרות לפסנתרן

ביקורו בישראל של הפסנתרן היהודי־סובייטי **יעקב פליאר**, עמד במזל של תקלות בלתי פוסקות. תחילה נמדה הופעתו בספק אחרי שלא הגיע במועד שנקבע מראש. כאשר הגיע לבסוף הציג אותו ידיעות אחרונות בפני קוראיו ככנר, תיקן אחר־כך את הטעות הגדירו ככנר דגול. מודעה שפורסמה בהארץ על הופעתו לחתה בתמונה של... **יאן פירס**, אולם השיא היה כאשר קול־ישראל התבקש לשדר את הקלטת ראיון עמו. בפסטיבל הנוער הדמוקרטי שנערך השנה בהלסינקי הוזמן כתב קול־ישראל, **עמוס אטינגר** לראיין את פליאר לקראת ביקורו בישראל. לעמוס לא היה נעים לסרב, הוא נטל את מכשיר ההקלטה ויחד עם הפסנתרן הישראלי **פרידריך פורטנוי** יצא לראיין את פליאר, הציג לו שורה ארוכה של שאלות. כאשר התבקש קול־ישראל לשדר את הראיון, התברר שלא הוקלט. אטינגר פשוט הקליט את הראיון ללא סרט הקלטה • • • הצייר החיפאי **אלכס לוי**, שלח מכתב למארגני ביקורה של **זיוה רודן** בישראל הודיע כי הוא מזמין את השחקנית ליומיים לצורך צירה ופיסולה. לדבריו הבטיחה לו זאת זיוה בביקורה האחרון בארץ. • • • להקת ענבל שיצאה להשתתף בהוליבוד בסרט על חיי ישו, תוכל להכיר שם מקרוב את השחקן השבדי המוכר מסרטיו של אינ'מר ברגמן — **מקס פון סידוב**. פון סידוב יגלם בסרט את תפקיד ישו.

פסוקי השבוע

● **נשיא ארצות־הברית ג'ון קנדי**, במיברק ששלח למכון וייצמן: „אני מצטער שלא עלה בידי להשתתף יחד עמכם השבוע בטקס הנחת אבן־הפינה במדרשת פיינברג.“

● **אחמד שוקיירי**, נציג סעודיה באו"ם: „על־ידי קבלת ישראל ייהפך השוק המשותף לשוק שחור.“

● **הקומיקאי בוב הופ**, בהסבירו למלכת בריטניה מדוע לא פרצה מלחמה בגלל בעיית קובה: „זו הפעם הראשונה שיש לנו נשיא בגיל הגיוסי“

● **שר החינוך אבא אבן**: „בחוקה הבלתי־כתובה של מדינת־ישראל נאמר כי כל שר חייב לציית לסדי קולק.“

● **הסופר יהושע בריוסף**, על יחסי ישראל־ערב: „אם חפצי־חיים אנו, עלינו לקבל את השנאה כהוויתה, ולבנות עליה את הנתונו ועצם קיומנו.“

כולם חיכו להצגה הגדולה. על שולחן התביעה הכללית נערמו הספרים, בכמויות שאין רגילים לראיתן אפילו בבית־המשפט העליון. החלונות היו מכוסים בניירות שחורים, שנועדו למנוע את כניסת־האור. האולם עצמו היה מלא מפה לפה.

אך תשומת הלב העיקרית של הנוכחים לא היתה נתונה לנעשה באולם: הכל הסתכלו לעבר הפרוזדור הצר, בו היו

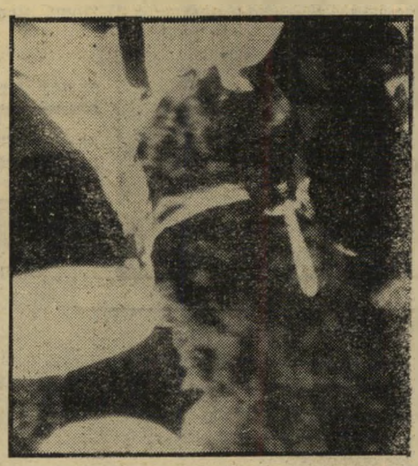

אלה מונפת בידי השוטר על אשה המחזיקה ילד על זרועה (מימין), אחרי שהתושבים מנעו את כניסת פקיד ההוצאה־לפועל. בתמונה משמאל: האשה מבעד לחלון הבית המסורג, שהזכירה לפרקליט המדינה את מחנות־הריכוז.

נגד נשים המנסות להתפרץ אל הבית שתושביו נידרשו להסתלק ממנו, משתמשים השוטרים בכוח הזרוע. בראשית היומן מופיעה תמונה של השכונה העלובה והמוזנחת, על רקע בניני הפאר של צפון תל־אביב. הצנזור קרא לזה „הסתה“.

קריאת אימה ניפלטת מפי האשה ההרה משמאל, בשעה שהשוטרים תופסים את האשה ההרה מימין, שהרימה עליהם מקל. השוטרים נוררים אשה זו לעבר הניידת, הנמצאת מחוץ לתחום השכונה. האשה מרימה זרוע להגן על ראשה.